

PLA DE
MESURES
ANTIFRAU

AJUNTAMENT DE PUIGPELAT

ÍNDEX

1. PREÀMBUL.....	4
2. NORMATIVA APLICABLE	5
2.1 Normativa Europea	6
2.2 Normativa interna.....	6
3. OBJECTE I ABAST DEL PLA	8
4. ÀMBIT OBJECTIU DEL PLA.....	9
5. ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ	9
6. CONTEXT.....	9
7. CONCEPTES I DEFINICIONS	10
7.1 CONFLICTE D'INTERESSOS	11
7.1.1 Concepte.	11
7.1.2 Actors implicats en els possibles conflictes d'interessos:	11
7.1.3 Classificació dels possibles conflictes d'interessos.....	12
7.2 FRAU I CORRUPCIÓ.....	12
7.3 CONFIGURACIÓ ORGANITZATIVA: COMITÈ ANTIFRAU.....	14
7.4 Règim de funcionament:.....	15
8. QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ	16
9. MESURES ANTIFRAU EN TORN ALS QUATRE ELEMENTS CLAU DEL DENOMINAT "CICLE ANTIFRAU": PREVENCIÓ, DETECCIÓ, CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.....	16
9.1 PREVENCIÓ.....	16
9.2 DETECCIÓ.....	18
9.3 CORRECCIÓ.....	19
9.4 PERSECUCIÓ.	19
10. SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA	20

10.1 SUPERVISIÓ	20
10.2 REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA	20
10.3 COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ.....	20
ANNEX I - SISTEMA DE BANDERES VERMELLES.....	21
ANNEX II - DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTES D'INTERESSOS DACI.	23
ANNEX III - DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU	25
ANNEX IV - QÜESTIONARI D'AUTOEVALUCIÓ.....	27

1. PREÀMBUL.

El 21 de juliol de 2020 el Consell Europeu va aprovar la creació del programa Next Generation EU per a estimular la recuperació econòmica i la reparació dels danys causats per la pandèmia de COVID19. Aquests fons han de servir per a avançar cap a una Unió Europea més ecològica, més digital i més resiliència davant els canvis i reptes futurs.

El programa contempla dos instruments financers:

- El Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (MRR). Aquest instrument constitueix el nucli del Fons de Recuperació i el seu objectiu general és promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la unió Europea, millorant la resiliència i la preparació davant la crisi en sis àmbits d'actuació: la transició ecològica, la transformació digital, el creixement intel·ligent, sostenible i integrador, la cohesió social i territorial, la salut i resiliència econòmica, social i institucional, i les polítiques de prospera generació. L'objectiu específic del MRR és proporcionar el suport financer necessari als Estats membres, per a que assolixin les fites i els objectius de les reformes i inversions establertes en els corresponents plans nacionals de recuperació i resiliència. Aquest instrument està dotat amb 672.500 milions d'euros per a la realització de reformes i inversions públiques i pretén facilitar transferències directes (no reemborsables) i préstecs als Estats membres, vinculats a la consecució de resultats.
- L'ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE). Aquest instrument, dotat amb 47.500 milions d'euros, continua i amplia les mesures de resposta i reparació de la crisi i s'executa a través del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), el Fons Social Europeu (FSE), i el Fons d'Ajuda Europea per a les Persones més Desafavorides (FEAD).

Per a accedir al Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (MRR), que assigna a Espanya 140.000 milions d'euros entre 2021 i 2026, l'Estat va haver de presentar un pla

on definia els programes d'actuació previstos i l'estratègia per a afrontar els seus reptes específics.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), aprovat pel Consell de la UE el 13 de juliol de 2021, recull el conjunt d'inversions que es realitzaran, majoritàriament entre 2021 i 2023 i el programa de reformes estructurals i legislatives previstes.

El Reglament (UE) 241/2021 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència, d'acord amb el principi de bona gestió financera, obliga els Estats membres a incloure, en els plans de recuperació i resiliència que presentin, el disseny d'un sistema que contempli mesures adequades per a protegir els interessos financers de la Unió Europea, incloent la prevenció, detecció i correcció dels conflictes d'interessos, la corrupció i el frau en la utilització dels fons atorgats (art. 22).

En desenvolupament d'aquest mandat, l'Ordre HPF/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència estableix que: *“tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau» que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos”*.

Per tant, aquest Pla de mesures antifrau ha de ser aprovat per l'Ajuntament de Puigpelat com a entitat executora, i ha de contenir mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau i la corrupció basat en un plantejament proactiu, estructurat i específic per gestionar el risc de frau, de conflicte d'interès i de corrupció. Per a la seva elaboració s'ha partit de l'avaluació del risc de frau realitzada a tal efecte. Addicionalment, preveu també l'elaboració de procediments per prevenir, detectar i denunciar situacions que puguin constituir frau o corrupció i per al seguiment de les mateixes.

2. NORMATIVA APLICABLE

Entre la normativa aplicable a aquest Pla antifrau cal destacar la següent:

2.1 Normativa Europea

- Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer de 2021 pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència i la resta de normativa que el desenvolupa.
- Reglament (UE, Euratom) 2024/2509 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 de setembre de 2024, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió.
- Directiva (UE) 2017/1371, del Parlament europeu i del Consell de 5 de juliol de 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió a través del Dret penal (Directiva PIF). DOUE de 28 de juliol de 2017, núm. 198.
- Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril, del Parlament Europeu i del Consell, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades.
- Reglament (UE) 2018/1725 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre del 2018, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals per les institucions, òrgans i organismes de la Unió.
- Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees.

2.2 Normativa interna

- Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència
- Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i format de la informació a proporcionar per les Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

- Ordre TMA/957/2021, de 7 de setembre, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió d'ajudes per a l'elaboració de projectes pilot de plans d'acció local de l'Agenda Urbana Espanyola i la convocatòria per a la presentació de sol·licituds per a l'obtenció de les subvencions pel procediment de concurrència competitiva.
- La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic: especialment, el seu art. 64.
- Instrucció de 23 de desembre de 2021 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat sobre aspectes a incorporar en els expedients i en els plecs rectors dels contractes que es vagin a finançar amb fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions (en endavant, "LGS").
- Reial Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel que s'aprova el Reglament General de Subvencions.
- Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i Garanties dels Drets Digitals.
- Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (en endavant, "TREBEP").
- Reial Decret 896/1991, de 7 de juny, pel que s'estableixen les regles bàsiques i els programes mínims a què ha d'ajustar-se el procediment de selecció dels funcionaris d'Administració Local.
- Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'Incompatibilitats del Personal al Servei de les Administracions Públiques.
- Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, sobre la forma en la qual poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

3. OBJECTE I ABAST DEL PLA

L'objecte d'aquest Pla és concretar les mesures de control del risc de frau per part de l'Ajuntament de Puigpelat, tenint en compte les competències en matèria de frau, exclusivament administratives, que té atribuïdes, i que en cap cas inclouen competències d'investigació.

Per tant, s'estableix en aquest Pla una estratègia que concreta una sèrie de principis i mesures proporcionades en relació amb la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució del frau, la corrupció i els conflictes d'interès per assegurar el compliment de tots els requeriments de la normativa. Tot això sense perjudici de les actuacions de control que sobre aquesta matèria duguin a terme els òrgans competents per al control intern i extern de la gestió economicofinancera del sector públic, als que també seran d'aplicació les mesures contingudes en aquest Pla, amb la finalitat de fer-ho extensiu a tota la gestió administrativa de l'Ajuntament.

Aquest Pla tindrà durada indefinida, però es podrà revisar anualment i, en tot cas, l'avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució es revisarà quan s'hagi detectat algun cas de frau, hi hagi canvis significatius en els procediments, en el personal de l'Ajuntament o en la normativa aplicable.

Aquest sistema està recolzat en quatre grans àrees per contemplar els diferents aspectes de la lluita contra el frau i la corrupció: **prevenció, detecció, correcció i persecució.**

El Pla de mesures antifrau preveu també l'elaboració dels procediments a seguir pel tractament dels possibles conflictes d'interès, tenint en compte que, si bé l'existència d'un possible conflicte d'interès no determina necessàriament l'existència de frau, no resoldre aquell conflicte d'interès a temps sí podria portar a una situació de frau. Un conflicte d'interès no resolt constituiria, per tant, un indicador d'un possible frau.

Així, la primera de les fases en les quals es pot evidenciar la possible concurrència de frau és la situació de conflicte d'interessos no resolta, és a dir, quan les persones afectades no s'hagin abstenut degudament o no hagin estat recusades, cas que

concorreguessin situacions de conflicte d'interessos o s'hagués tingut coneixement d'aquestes, respectivament.

Aquest Pla de Mesures Antifrau s'elabora en compliment del que disposa l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i el Consell, de 12 de febrer de 2021 i l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021 de 29 de setembre, pel que es configura el sistema de gestió del PRTR com a base jurídica per a l'elaboració i l'aprovació d'aquest Pla.

4. ÀMBIT OBJECTIU DEL PLA

L'objectiu bàsic d'aquest Pla de mesures antifrau és permetre a l'Ajuntament de Puigpelat garantir que els fons que gestionarà i executarà s'utilitzin de conformitat amb les normes aplicables a la prevenció, la detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos. Per a això es documenta una estratègia dirigida a aconseguir un model d'organització que integra els principis de responsabilitat, transparència, optimització de recursos, compliment, integritat i gestió per objectius, així com el seu seguiment i control.

5. ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ

Les mesures d'aquest Pla Antifrau s'aplicaran a totes les persones, càrrecs polítics o empleats públics, de l'Ajuntament de Puigpelat implicades en la gestió de diners públics.

6. CONTEXT

D'acord amb el que es disposa per l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, aquest Pla Antifrau de l'Ajuntament de Puigpelat ha tingut en compte els requeriments mínims recollits en l'article 6, apartat 5, i així:

1. Es sotmetrà a l'aprovació del Ple, com a representant de l'entitat decisora i/o executora.
2. Estructura les mesures antifrau de manera proporcionada i entorn dels quatre elements clau del denominat «cicle antifrau»: prevenció, detecció, correcció i persecució.

3. Preveu la realització d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de l'execució dels fons que se li han adjudicat, així com quan ho estimi oportú el propi Ajuntament i, en tot cas, en el moment en el qual es detecti qualsevol cas de frau o l'existència de canvis significatius en els procediments triats o en el personal.
4. Defineix mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per a reduir al mínim el risc residual de frau.
5. Preveu l'existència de mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i defineix el procediment per a la seva aplicació efectiva.
6. Defineix les mesures correctives pertinents per al supòsit de sospites de casos de frau, amb mecanismes clars de comunicació d'aquestes.
7. Estableix processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels fons que s'haguessin pogut gastar fraudulentament.
8. Defineix mecanismes de seguiment per a revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la revisió de l'avaluació del risc de frau.
9. Específicament, defineix procediments per a la prevenció, detecció, correcció i persecució de conformitat amb la normativa aplicable.

Les mesures de prevenció, detecció, correcció i persecució han estat determinades en concret, per l'Ajuntament de Puigpelat, atenent les seves característiques específiques.

7. CONCEPTES I DEFINICIONS

Ateses les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2024/2509 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 de setembre de 2024, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió i recollides en l'Annex III.C de l'Ordre HPF/1030/2021, s'adopten com a tals les definicions que les que s'exposen als següents subapartats.

7.1 CONFLICTE D'INTERESSOS

7.1.1 Concepte.

S'entén que existeix aquest conflicte, de conformitat amb l'article 61 Reglament (UE, Euratom) 2024/2509 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 de setembre de 2024, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, *«Els agents financers d'acord amb el capítol 4 d'aquest títol i altres persones, incloses les autoritats nacionals de qualsevol rang, que participin en l'execució del pressupost en règim de gestió directa, indirecta i compartida, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, no adoptaran cap mesura que pugui comportar un conflicte entre els seus interessos i els de la Unió. Adoptaran així mateix les mesures oportunes per evitar un conflicte d'interessos en les funcions que estiguin sota la seva responsabilitat i per fer front a situacions que puguin ser percebudes objectivament com a conflictes d'interessos»*. Correspon a les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, evitar i/o gestionar els potencials conflictes d'interessos.

En conseqüència, aquest conflicte d'interessos:

- Resulta aplicable a totes les partides administratives i operatives i a tots els mètodes de gestió.
- Cobreix qualsevol tipus d'interès personal, directe o indirecte.
- Reclama l'actuació davant qualsevol situació que es «percebi» com un potencial conflicte d'interessos.

7.1.2 Actors implicats en els possibles conflictes d'interessos:

- Els càrrecs polítics i empleats públics als quals s'encomanen les tasques de gestió, control i pagament, així com els altres agents en els quals es deleguin alguna/es d'aquesta/es funció/ns.
- Els beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals puguin actuar en favor dels seus propis interessos en el marc d'un conflicte d'interessos.

7.1.3 Classificació dels possibles conflictes d'interessos.

S'han tingut en compte els següents:

- Conflicte d'interessos aparent: quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari poden comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, encara que finalment no es trobi un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions d'aquesta persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- Conflicte d'interessos potencial: quan un càrrec polític, empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- Conflicte d'interessos real: existeix un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials.

7.2 FRAU I CORRUPCIÓ.

La Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF) estableix que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per a garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueix una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador en l'article 7. En compliment de tal previsió, aquesta Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei orgànica 1/2019, de 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre del Codi Penal per a transportar Directives de la Unió Europea en els àmbits financer i de terrorisme, i abordar qüestions d'índole internacional.

D'acord amb l'article 3.2 de la Directiva PIF, la definició de frau en matèria de despeses consisteix en qualsevol «acció o omissió intencionada, relativa:

- A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost de la Unió Europea o dels pressupostos administrats per la Unió Europea.
- A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
- Al desviament d'aquests mateixos fons amb altres fins diferents d'aquells per als quals van ser concedits al principi».

Es precisa que l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no cal que es doni perquè existeixi irregularitat.

L'article 1.2 del Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees, estableix que «constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les Comunitats o als pressupostos administrats per aquestes, bé sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda».

L'article 4.2 de la Directiva PIF defineix els conceptes de corrupció passiva i activa, respectivament, en els termes següents:

La corrupció passiva només fa referència als treballadors, modifíco funcionari per empleat públic i així engloba qualsevol tipus de relació laboral.

- *“S'entendrà per corrupció passiva a acció d'un empleat públic que, directament o mitjançant un intermediari, demani o rebí avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, per tal que actui, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió”*

- *“S'entendrà per corrupció activa l'acció de tota persona que prometi, ofereixi, o concedeixi, directament o mitjançant un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a un tercer, per tal que actui, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió”.*

7.3 CONFIGURACIÓ ORGANITZATIVA: COMITÈ ANTIFRAU

Per tal d'assegurar una correcta aplicació de les mesures antifrau en aquest ajuntament s'ha designat un Comitè Antifrau integrat per personal propi amb capacitat suficient per al desenvolupament de les funcions que li han estat assignades, i que pertanyen a les següents àrees municipals:

President/a – Secretari/ària

Adscripció: Secretaria General.

Vocals

Adscripció: Alcaldia

Adscripció: Equip de Govern

Adscripció: Equip de Govern

L'Ajuntament haurà d'implementar les mesures organitzatives necessàries per tal d'assegurar la tramitació dels corresponents expedients derivats dels procediments en matèria de prevenció, detenció, correcció i persecució del frau i la corrupció en el marc del Sistema d'Integritat Institucional, així com les possibles denúncies presentades per qualsevol dels canals establerts oficials a aquesta finalitat, tant a nivell intern com per part de la ciutadania.

Funcions del Comitè Antifrau:

- Avaluació periòdica del risc de frau, corrupció i conflicte d'interessos, assegurant-se que existeixi un control intern eficaç que permeti prevenir i detectar-los.
- Definir la Política Antifrau i el disseny de mesures necessàries que permetin prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau, corrupció i conflicte d'interessos.

- Conscienciar i formar a la resta de personal municipal.
- Obrir un expedient informatiu davant qualsevol sospita de frau, corrupció i conflicte d'interessos, sol·licitant quanta informació s'entengui pertinent a les unitats involucrades en aquesta, per a la seva oportuna anàlisi.
- Resoldre els expedients informatius incoats, ordenant el seu possible arxiu, en el cas que les sospites resultin infundades, o l'adopció de mesures correctores oportunes si s'arribés a la conclusió que el frau, corrupció i conflicte d'interessos realment s'ha produït.
- Informar a l'Alcaldia de les conclusions aconseguides en els expedients incoats i, en el seu cas, de les mesures correctores aplicades.
- Subministrar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació dels imports indegudament rebuts per part dels beneficiaris, o incoar les consegüents sancions en matèria administrativa i/o penal.
- Portar un registre dels mostrejos realitzats, de les incidències detectades i dels expedients informatius incoats i resolts.

7.4 Règim de funcionament:

- Amb caràcter ordinari el Comitè Antifrau haurà de reunir-se, al menys, un cop a l'any per a conèixer dels assumptes que li siguin propis.
- A més de les sessions de caràcter ordinari, podrà reunir-se en qualsevol moment amb caràcter extraordinari, quant algun dels seus membres així ho sol·liciti a la persona encarregada de realitzar la convocatòria.
- La convocatòria de les sessions es realitzarà per part del/la secretari/ària del Comitè Antifrau i haurà de contenir un ordre del dia dels assumptes a tractar.
- De cadascuna de les sessions s'aixecarà la corresponent acta que haurà de ser llegida i aprovada per tots els membres del Comitè Antifrau a la propera sessió.
- El Comitè Antifrau donarà compte, si escau, al Ple municipal, de les incidències tractades a les reunions.

- En tot allò no previst, s'estarà a allò que es disposa en la legislació de règim Local pel que fa al règim d'organització, funcionament i règim jurídic dels seus òrgans, que serà d'aplicació supletòria.

8. QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ

Per tal de dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces, és necessari que l'Ajuntament abordi una autoavaluació referent al risc d'actuacions fraudulentament.

El Comitè Antifrau ha estat encarregat de revisar el risc de frau amb una freqüència anual; si bé podrà exigir-se amb una periodicitat inferior front circumstàncies que així ho aconsellin com puguin ser els canvis normatius o organitzatius, l'aparició de circumstàncies noves o la detecció de punts dèbils davant el frau.

De conformitat amb l'Ordre HFP/1030/2021, sobre el llistat d'autoavaluació en compliment dels requeriments relacionats amb l'estàndard mínim que requereix Europa es realitzarà el qüestionari de l'Annex IV.

9. MESURES ANTIFRAU EN TORN ALS QUATRE ELEMENTS CLAU DEL DENOMINAT "CICLE ANTIFRAU": PREVENCIÓ, DETECCIÓ, CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.

L'article 22 del Reglament del MRR obliga els Estats membres a adoptar les mesures oportunes per a prevenir, detectar i corregir el frau, corrupció i conflicte d'interessos i exercir accions legals per a recuperar els fons que poguessin haver estat objecte d'apropiació indeguda. Per tant, les entitats que participen en l'execució d'actuacions han d'aplicar les mesures proporcionades contra el frau, corrupció i conflicte d'interessos, estructurades entorn dels quatre elements clau del cicle antifrau: **prevenció, detecció, correcció i persecució.**

9.1 PREVENCIÓ

La prevenció és una part clau del sistema, atès que evita que el conflicte d'interessos, el frau o la corrupció arribi a produir-se. Tenint en compte la dificultat de provar el comportament fraudulent i de reparar els danys causats pel mateix, és preferible prevenir l'activitat fraudulenta a haver d'actuar quan aquesta ja s'ha produït.

El marc normatiu vigent constitueix un potent sistema preventiu, que cobreix per igual a l'actuació administrativa finançada per fons pressupostaris municipals, nacionals, així com a la finançada per la Unió Europea.

Entre les mesures establertes per l'Ajuntament de Puigpelat per a prevenir l'existència de conflictes d'interessos es troben les següents:

1. Desenvolupament d'una cultura ètica.

A partir de l'aprovació d'aquest Pla pel Plenari, es realitzarà una comunicació i informació als càrrecs polítics i empleats públics municipals sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les maneres d'evitar-ho, amb la creació d'una bústia de suggeriments o denúncies.

2. Formació i conscienciació.

L'Ajuntament habilitarà els recursos i mitjans necessaris que fomentin l'adquisició i transferència de coneixements en l'àmbit de la identificació i avaluació dels riscos, l'establiment de controls específics, l'actuació en cas de detecció de frau, la identificació de casos pràctics de referència.

3. Implicació de l'Ajuntament.

Mitjançant la Declaració que acompanya a aquest Pla Antifrau (Annex III) l'Ajuntament manifesta el seu compromís ferm contra el frau i tolerància zero davant el frau. Es desenvoluparà un plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç en la presa de decisions per a gestionar el risc de frau, corrupció i conflicte d'interessos

L'Ajuntament té aprovat un codi ètic i de conducta. Aquest codi constitueix una eina jurídica per a regular els principis de conducta dels empleats i alts càrrecs de l'organització, així com per a imposar regles de comportament derivades de l'anàlisi de riscos.

4. La Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI).

Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) als intervinents en els corresponents procediments, signada pel responsable de l'òrgan de

contractació, el personal que redacti els documents de licitació/basics i/o convocatòries, els experts que avaluin les corresponents sol·licituds/ofertes/proposades, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/proposades i altres òrgans col·legiats que poguessin intervenir en els procediments. En aquest últim cas, aquesta declaració es realitzarà a l'inici de la corresponent reunió -per tots els intervinents en la mateixa- i es reflectirà en l'Acta.

Aquest emplenament de la DACI s'estendrà també, a més dels beneficiaris de l'ajuda corresponent, als contractistes, subcontractistes, etc.

El model de DACI que promou aquest Pla s'inclou a l'Annex II

9.2 DETECCIÓ.

Entenent que les mesures de prevenció no són suficients per a proporcionar una protecció completa contra el frau, es trien determinats sistemes per a detectar a temps els comportaments fraudulents que poguessin escapar a la prevenció.

Les eines de detecció del frau inclouran:

1. L'ús de bases de dades: Base de Dades Nacional de Subvencions (BDNS).
2. El desenvolupament d'indicadors de frau (banderes vermelles). Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per a descartar o confirmar un frau potencial. (Annex I)
3. L'establiment de mecanismes adequats i clars per a informar de les possibles sospites de frau pels qui els detectin.
4. Canals oficials habilitats per comunicar qualsevol fet que comporti frau, corrupció i conflicte d'interessos

9.3 CORRECCIÓ.

Aquesta fase comença amb l'obligació de comunicar la situació que pot suposar l'existència d'un frau, corrupció i conflicte d'interessos a la Comissió Antifrau.

La detecció de possible frau, corrupció i conflicte d'interessos, o la seva sospita fundada, comportarà per part de la Comissió Antifrau les següents actuacions:

1. La suspensió immediata del procediment i notificació de tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions.
2. La revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats a aquest.
3. L'avaluació de la incidència del frau, corrupció i conflicte d'interessos i la seva qualificació com a sistèmic o puntual.

9.4 PERSECUCIÓ.

Amb caràcter urgent la Comissió Antifrau procedirà a:

1. Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, i en aquest cas serà aquesta la que els hi comunicarà a l'entitat decidora), qui comunicarà l'assumpte a l'autoritat responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna per al seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control.
2. Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les autoritats públiques competents per a la seva valoració.
3. Iniciar una informació reservada per a depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
4. Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos que correspongui.

10. SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA

El seguiment i control periòdic del Pla es realitza per l'Ajuntament a través del Comitè Antifrau.

Fases del seguiment i control periòdic del pla:

10.1 SUPERVISIÓ

Es realitzarà un control periòdic per a verificar el compliment de les regles del pla i els seus efectes pràctics.

10.2 REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA

La presència d'incompliments o casos de frau o corrupció, indicaran la necessitat de la seva actualització, en funció del seguiment realitzat, i recomanarà la seva revisió sempre que sigui necessari, tenint en compte les avaluacions previstes en l'apartat anterior.

Les modificacions produïdes a la normativa aplicable que afectin a qualsevol element del present pla, seran d'aplicació automàtica, entenent-se modificat el text del mateix.

10.3 COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

El personal adscrit a l'Ajuntament disposarà de la informació necessària que afavoreixi la seva participació i implicació.

ANNEX I - SISTEMA DE BANDERES VERMELLES.

Com a mesura de detecció, es proposa un sistema de “banderes vermelles” especialment a tenir en compte, entenen per elles els senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau.

Les banderes vermelles a emprar són les següents:

Amb caràcter general:

- La falta de sistematització en la planificació.
- L'absència de manuals de procediment.
- La poca claredat en la distribució de competències.
- L'absència de traçabilitat en versions d'informes.
- Favoritisme inexplicable o inusual cap a un tercer en particular.
- Empleat responsable no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de manera incompleta.

Contractació pública:

- Impulsar o preparar contractes innecessaris o perjudicials.
- Preparar contractes que limitin indegudament la competència o la lliure competència.
- Adjudicar un contracte en contra de les directrius del procediment de contractació que estableix la norma.
- Valorar de forma esbiaixada les ofertes.
- Modificar injustificadament el contracte.
- Autoritzar pagaments injustificats o irregulars.
- No exigir responsabilitats per incompliments.

Subvencions i ajuts:

- Limitació de la concurrència.
- Conflicte d'interès a la comissió de valoració.
- Desviació de l'objecte de la subvenció.

Pla de mesures antifrau

- Empleat responsable no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de manera incompleta.

ANNEX II - DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTES D'INTERESSOS DACI.

MODEL DE DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERESSOS (DACI)

Expedient: _____

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció a dalt referenciat, el/els/la/les sotasignat/s/es, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer. Estar informat/da/s/es del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2024/2509 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 de setembre de 2024, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»

2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la fi d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.

3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, estableix que hauran d'abstenir-se d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les Administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent», sent aquestes:

- a. Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
- b. Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també

- amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
- c. Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades en l'apartat anterior.
 - d. Haver intervingut com a perit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
 - e. Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

Segon. Que no es troba/en culpable/es en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre en el seva/es persona/es cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/en a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc a aquest escenari.

Quart. Conec que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, implicarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

(Data i signatura, nom complet i DNI)''

ANNEX III - DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LLUITA CONTRA EL FRAU

1. Un dels principals objectius de l'Ajuntament de Puigpelat és reforçar, dins de l'àmbit de les seves competències, la política antifrau en el desenvolupament de les seves funcions.

Per això, l'Ajuntament, a través d'aquesta declaració institucional, vol manifestar el seu compromís amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestetat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que es relacionen amb ella com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

2. El personal de l'Ajuntament, en el seu caràcter d'empleats públics, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de "vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar conformement als següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes" (article 52 de la Llei 7/2017, de 12 d'Abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic).

3. L'Ajuntament persegueix amb aquesta política consolidar dins de l'organització una cultura que descoratgi tota activitat fraudulenta i que faciliti la seva prevenció i detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits.

4. L'Ajuntament posarà en marxa mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'experiència anterior i en l'avaluació del risc de frau.

5. Així mateix, procedirà a denunciar aquelles irregularitats o sospites de frau que poguessin detectar-se, a través dels canals interns de notificació i sempre en

Pla de mesures antifrau

col·laboració amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau. Tots els informes es tractaran en la més estricta confidencialitat i d'acord amb les normes que regulen aquesta matèria.

En definitiva, l'Ajuntament de Puigpelat ha adoptat una política de tolerància zero amb el frau, establint un sistema de control intern dissenyat per a prevenir i detectar, en la mesura del possible, qualsevol actuació fraudulenta i, en el seu cas, esmenar les seves conseqüències, adoptant per a això els principis d'integritat, imparcialitat i honestedat en l'exercici de les seves funcions."

ANNEX IV – QÜESTIONARI D'AUTOEVALUCIÓ.

Preguntes	COMPLIMENT			
	1	2	3	4
1. Es disposa d'un «Pla de mesures antifrau» que permeti a l'entitat executora o a l'entitat decidora garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació respectiu, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, a particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos?				
2. Es constata l'existència del Pla de mesures antifrau corresponent en tots els nivells d'execució?				
Prevenció	1	2	3	4
3. Disposa d'una declaració, al nivell més alt, on es comprometi a lluitar contra el frau?				
4. Es realitza una autoavaluació que identifiqui els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat que passin i es revisa periòdicament?				
5. Es difon un codi ètic i s'informa sobre la política d'obsequis?				
6. S'imparteix formació que promogui l'Ètica Pública i que faciliti la detecció del frau?				
7. S'ha elaborat un procediment per tractar conflictes d'interessos?				
8. Us empleneu una declaració d'absència de conflicte d'interessos per tots els intervinents?				
Detecció	1	2	3	4
9. S'han definit indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) i han estat comunicats al personal en posició de detectar-los?				
10. S'utilitzen eines de prospecció de dades o puntuació de riscos?				
11. Hi ha algun canal perquè qualsevol interessat pugui presentar denúncies?				
12. Hi ha alguna unitat encarregada d'examinar les denúncies i proposar mesures?				
Correcció	1	2	3	4
13. S'avalua la incidència del frau i es qualifica com a sistèmic o puntual?				
14. Es retiren els projectes o la part dels mateixos afectats pel frau i finançats oa finançar pel MRR?				
Persecució	1	2	3	4
15. Es comuniquen els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora, a l'entitat decidora o a l'Autoritat Responsable, segons escaigui?				
16. Es denuncien, en els casos oportuns, els fets punibles a les autoritats públiques nacionals o de la Unió Europea o davant de la fiscalia i els tribunals competents?				
Punts totals				
Punts màxims	64 punts			
Punts relatius (Punts totals/Punts màxims)				

Nota: 4 equival al màxim compliment, 1 al mínim.